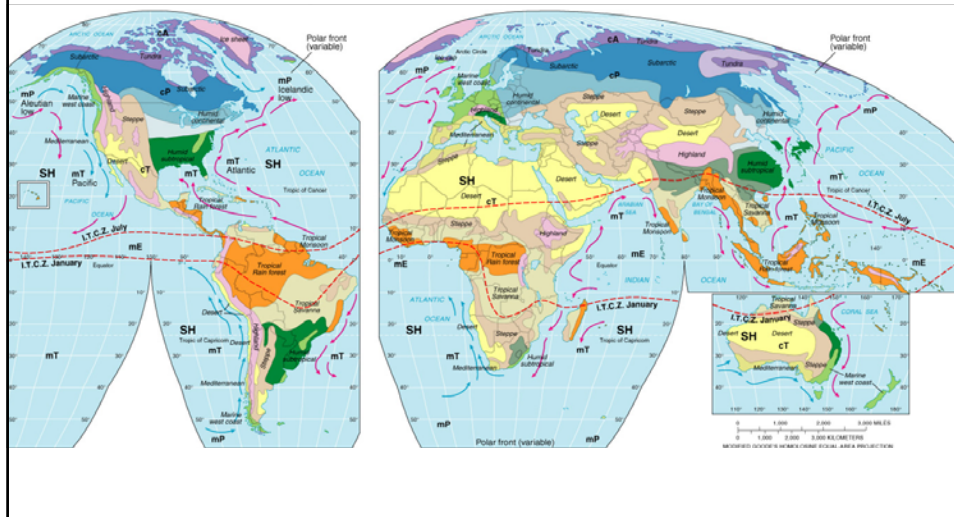

BIOGEOGRÁFIA

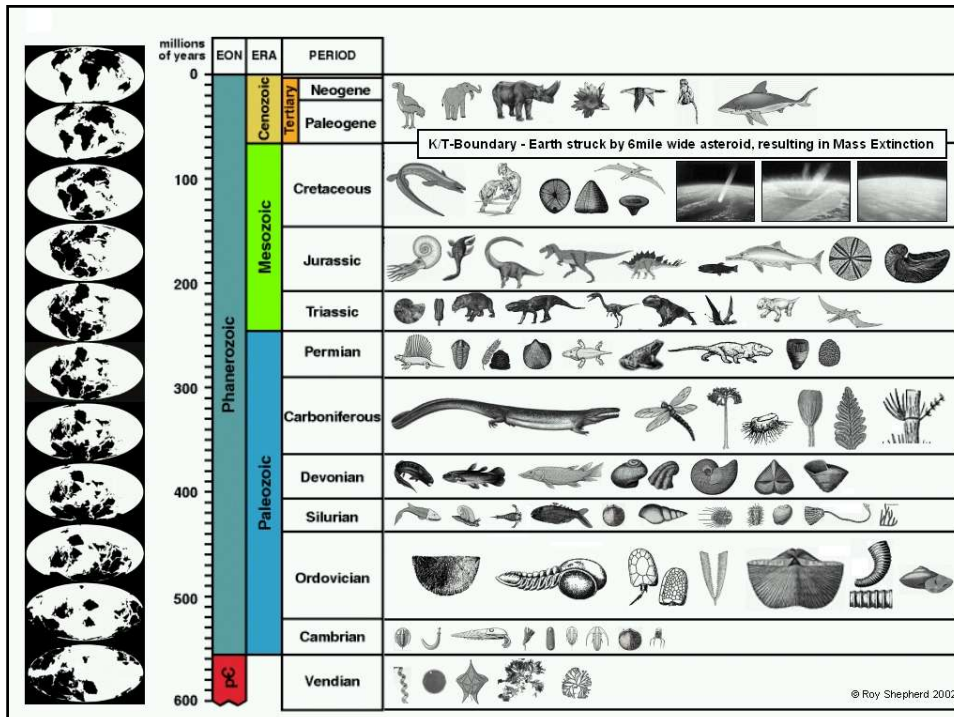

Biogeográfia

- Tárgya
Az élőlények Földön való elterjedése, annak okai
- Részterületei
 - növényföldrajz (fitogeográfia v. geobotanika)
 - állatföldrajz (zoogeográfia)
 - történeti biogeográfia (paleobiogeográfia)

Alapfogalmak

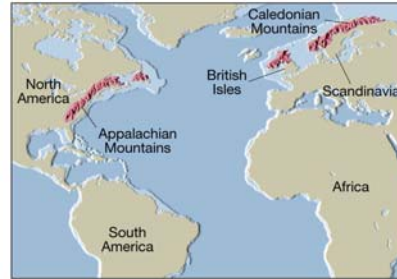
- Adott terület **flórája** = ott élő növényfajok összessége
- Adott terület **faunája** = ott élő állatfajok összessége
- Egy faj **áreája** = elterjedési területe
- Endemikus = bennszülött (csak ott)
- Reliktum = maradvány

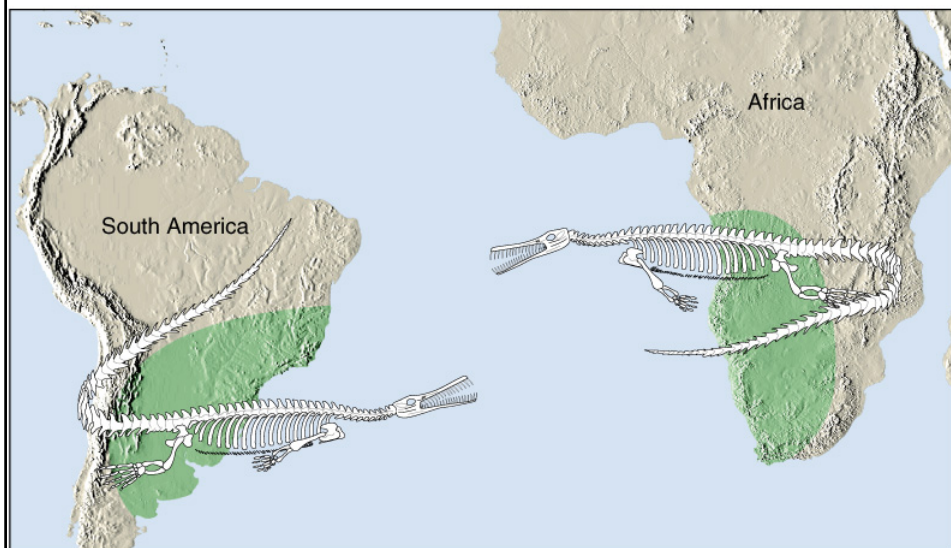
Wegener: Lemeztektonika

A kontinens-vándorlás bizonyítékai

- kontinensek illeszkedése
- fossziliák
- taxonok mai áréái
- hegységek
- paleoklimatikus jelek
- recens földmozgások

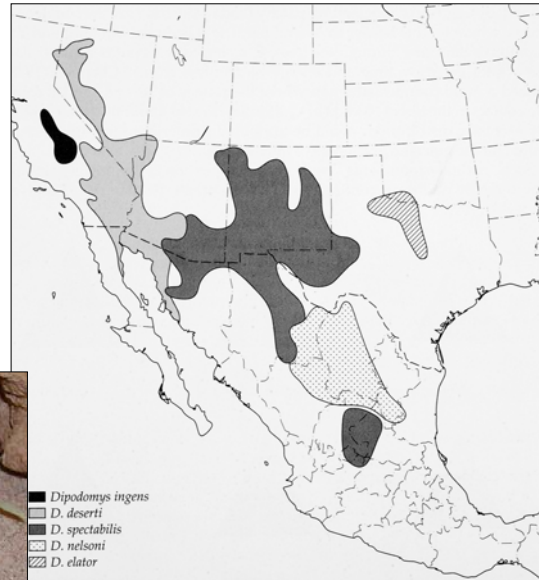

Mezosaurus fossziliáinak lelőhelyei

Fajok áréája

- mérete
- folytonossága
- helyzete

Az área mérete

- nagy áréájú
több földrészen, földtörténetileg régebbiek,
euriók, generalista, ált. kozmopolita
- közepes áréájú
egy földrészen, közepes tűrőképesség
- kis áréájú
kicsi v. igen kicsi elterjedési terület, sokszor
reliktumok v. endemizmusok

Az área folytonossága

- folytonos área (kontinuus)
összefüggő terület
- nem folytonos (diszkontinuus)
 - hézagos
2 vagy néhány kb. azonos terület
 - elkülönített
egy nagyobb + több kisebb
 - szétszórt (szórványos)
több, egymástól távolabbi kis terület

Área helyzete

- kozmopolita (v. ubiquista, teljes areájú)
- cirkumpoláris (sarkkörü)
- bipoláris (kétsarki)
- cirkumtropikus (pántrópusi, egyenlítő körüli)
- amfitropikus (mérsékeltövi)
- déli félgömbi
- boreo-montán (boreo-alpin)
- litorális (partmenti)
- fluviailis (folyómenti)
- inzuláris (szigeteken)

Helyettesítő elterjedés

Vikaráló taxonok: egy genus két rokon faja egymástól távol eső, környezeti és ökológiai viszonyaiban hasonló területen mintegy helyettesíti egymást

EURÁZSIA

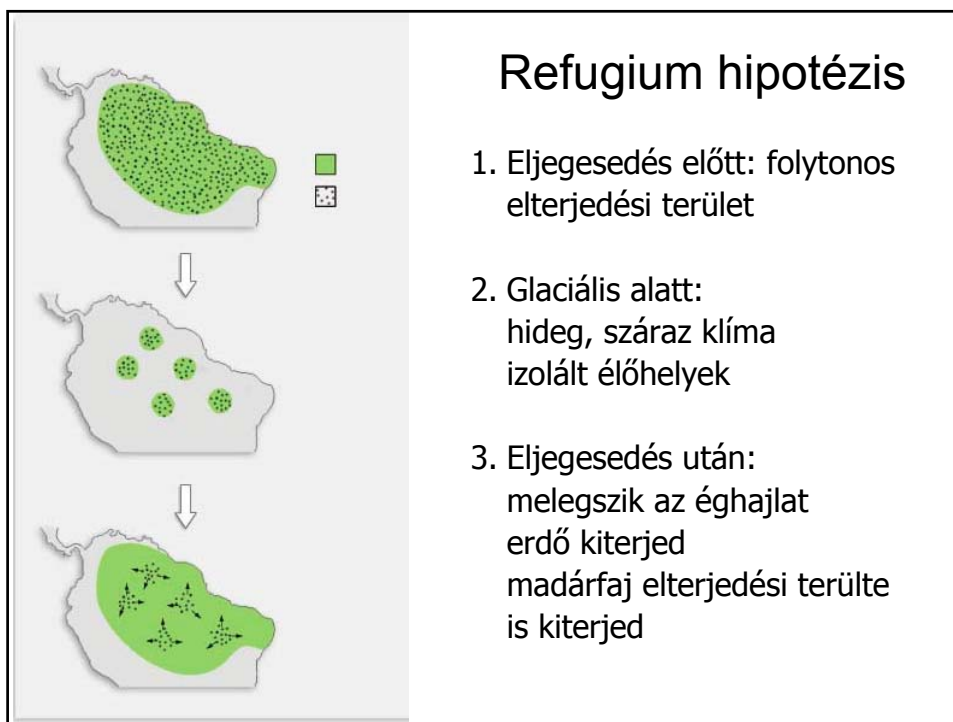
európai hód
európai bölény
hiúz
kínai aligátor

É- AMERIKA

kanadai hód
amerikai bölény
kanadai hiúz
aligátor

Az área kialakulása

- fajkeletkezés
- szétterjedés
- megtelepedés
- visszaszorulás
- helyi kihalás
- kihalás

Széletterjedés meghatározói

- **külső tényezők (környezet)**
 - fizikai akadályok
 - vízi (folyók, folyamok, tavak, talajvíz, tengerek)
 - szárazföldi (sziklák, hegylángok, meredek völgyek, futóhomok, vulkáni kráterek, láva)
 - ökológiai akadályok
 - klímatis
 - táplálék
 - élőhely
 - más élőlények
- **belső tényezők**

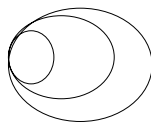
Szétterjedés módja

- aktív
- passzív
 - anemochor
 - hidrochor
 - biochor (antropochor)

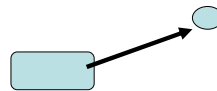

Szétterjedés típusai

- diffúzió

- ugrásszerű diszperzió

- szekuláris migráció

fajkeletkezés

- Szimpatrikus fajképződés
- Allopatrikus fajképződés

Adaptív radiáció

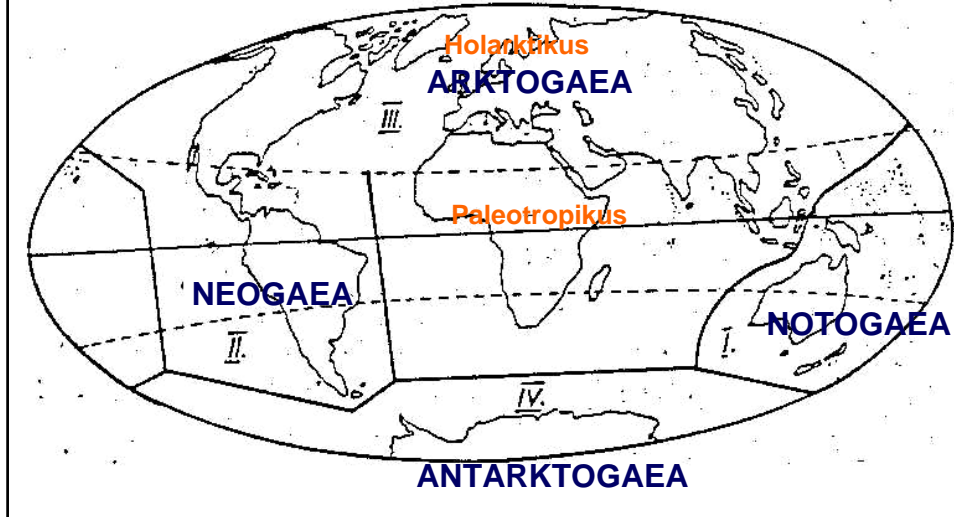
- terjedés és fajképződés
- különböző körülményekhez való alkalmazkodás

A Föld biogeográfiai felosztása

1.
 - szárazföldi bioszféra
 - vízi bioszféra
2.
 - növényföldrajzi felosztások
 - állatföldrajzi felosztások

A Föld állatföldrajzi felosztása

(Dudich)

Állatföldrajzi egységek

ARKTOGAEA faunabirodalom

- Holarktikus faunarégió
 - Palearktikus fauna-alrégió v. -tartomány
 - Euroturáni faunaterület
 - Közép-Dunai faunakerület

A Közép-Dunai faunakerület körzetei

I. Alföld (Pannonicum)

Eupannonicum (Nagy-Alföld)

Arrabonicum (Kisalföld)

II. Matricum

Pilisicum (Dunántúli középhegység)

Eumatricum (Börzsöny, Márta, Bükk)

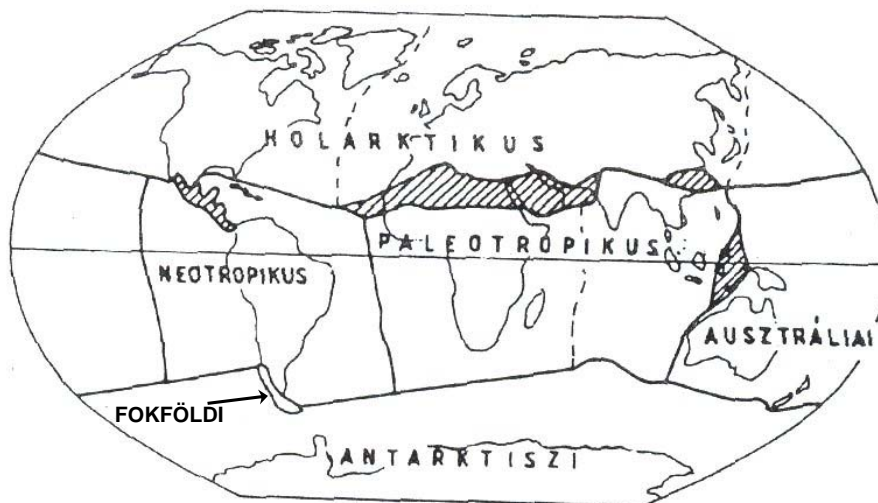
III. Karpaticum

IV. Moesicum

V. Illyricum

VI. Noricum

Növényföldrajzi felosztás

Pannonicum-flóratartomány

